

романі Мішель Обама зображено соціальні та особисті сфери її життя, як представниці американського суспільства. Оскільки, когнітивна картина світу українського та американського читача дещо відрізняється у питаннях УСПІХу жінки у суспільстві, то автора перекладу роману Максим Гоцацюк використовує перекладацькі трансформації з метою збереження однакового комунікативного впливу та читачів оригіналу та перекладу [1]. Проаналізуємо текст перекладу:

—*All of us believe you belong here, I'd said to the Elizabeth Garrett Anderson girls...* [4, с. 424].

—*Ми всі вважаємо, що ви гідні успіху*, – я сказала дівчатам із школи *Elizabeth Garrett...* [1, с. 436].

Перекладач застосував перекладацькі трансформації та додав слово УСПІХ, якого немає в оригіналі твору, замість метафори, для того, щоб зробити висловлювання більш –близьким для українського читача.

Отже, проаналізувавши концепт УСПІХ у мемуарному романі Мішель Обама –*Становлення*, ми можемо зробити висновок, що УСПІХ це невід'ємна частина як американської, так і української культур, проте із деякими когнітивними відмінностями у сприйнятті цього концепту представниками обох націй, які враховані при перекладі роману, задля збереження його правильної інтерпретації для українського читача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мішель Обама. Становлення; пер. з англ. М. Гоцацюка. Київ, 2022. 480 с. + 16 с. кольор. Вкладка.
2. Сніжко А. М. Лінгвокультурний концепт успіх (на матеріалі української та англійської мов). Мова і культура. Київ, 2008. Вип. 10, том 3. С. 79–83.
3. Чрділелі Т. В. Роль аналізу концепту у перекладацькому процесі. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 30 (69) № 1, 2019. С. 162–167.
4. Michelle Obama. *Becoming*. New York, 2018. 465 p.

Голова М. П.

група МАУП-15

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Караневич М. І.

АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК СПОСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ЕРУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сучасний світ не стоїть на місці, а разом із ним розвивається кіноіндустрія. Щодня з'являються тисячі нових мультфільмів та кінострічок, у результаті чого перекладачі стають посередниками не лише між носіями різних мов, а й представниками різних культур.

Аудіовізуальний переклад став центром вивчення та обговорення багатьох українських науковців, таких як Н. М. Абабілова [1, с. 79-85], І. В. Усаченко [1, с. 79-85]

та Т. В. Журавель [2, с. 35-38]. Наприклад, Т. В. Журавель у своїй роботі «Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі» досліджує терміни «кінопереклад» та «аудіовізуальний переклад»; порівнює етапи розвитку та становлення українського та іноземного кіноперекладу. З її тверджень можна зробити висновок, що на даному етапі аудіовізуальний переклад в Україні почав стрімко розвиватись, адже ринок вимагає забезпечення високоякісної адаптації іноземних стрічок, через що з кожним днем відкривається все більше студій дубляжу [2, с. 35-38].

Сфера кіноперекладу є доволі молодою підкатегорією вітчизняного перекладознавства, тому вона має багато «наріжних каменів». Наприклад, в такому процесі важливо врахувати поєднання зображення та текстової складової, тобто приділити однакову увагу вербальній та невербальній стороні фільму [3, с. 70-74]. Зазвичай, перекладач аудіовізуального матеріалу вдається до застосування трансформацій, щоб адаптувати фільм до вторинного реципієнта. На особливу увагу фахівця заслуговує гра слів, сленг, діалекти, нецензурна лексика. У свою чергу, реципієнти матеріалу повинні не тільки сприймати інформацію через вербальні чи невербальні канали, а й отримувати насолоду від перегляду кінострічки іноземного походження.

Щодо перекладу кінопродукції, то виділяють декілька його видів: дублювання (*dubbing*) – остаточна заміна оригінальної звукової доріжки та озвучення нового наявного перекладу за участю професійної команди озвучення; субтитрування (*subtitling*) – це текстовий варіант перекладу, який, зазвичай, виводиться на екран зі збереженням оригінальної звукової доріжки; закадровий переклад (*voice-over*) – зменшення гучності оригінальної аудіодоріжки та накладання поверх нової з готовим перекладом [1, с. 79-85]. При цьому кожен із них має свої мінуси: обмеження кількості тексту на екрані (субтитрування), підбір слів для синхронізації адаптованого тексту з губами акторів – ліпсінк (дубляж), низька якість озвученої аудіодоріжки (закадровий переклад). Водночас усі вони мають спільну мету – забезпечити якісний переклад, щоб реципієнт мав змогу насолодитись надбанням іншої країни чи культури, тобто встановити контакт між парою країн та провести, так би мовити, спільну розмову [4, с. 10-15].

Однак слід врахувати і той факт, що велику роль відіграє саме цільова аудиторія, адже їй потрібно мати певний «багаж знань» на мовному та позамовному рівнях – великий словниковий запас, почуття гумору, широкий кругозір. Тобто глядач повинен вміти не тільки пасивно сприймати отриману інформацію, а й проаналізувати аудіовізуальний матеріал. Зрештою, виходить, що успіх кінострічки знаходиться не лише в руках автора чи перекладача, а й цільової аудиторії.

Таким чином, процес локалізації аудіовізуального матеріалу передбачає не тільки здатність перекладача вдало адаптувати продукт для вторинної цільової аудиторії, беручи до уваги вербальний та невербальний канали сприйняття інформації, а й вміння глядача синхронно проводити паралелі та порівняння під час перегляду фільмів, розпізнавати сенси, закладені їх творцями. Для здійснення міжкультурної комунікації за допомогою кінопродукції перекладачі забезпечують її дублювання, субтитрування та закадрове озвучення. Як показує практика, найпопулярніший – дубляж аудіовізуального матеріалу, адже це дозволяє глядачеві максимально насолодитися моментом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абабілова Н. М., Усаченко І. В. Аудіовізуальний переклад як виклик для сучасних перекладачів. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Германістика та міжкультурна комунікація. 2020. Вип. 2. С. 79–85.
2. Журавель Т. В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі. Науковий вісник ДДПУ імені І.Франка. Сер. Філологічні науки. 2018. № 10. С. 35–38.
3. Кузенко Г. М. Кінопереклад як особливий вид художнього перекладу. Одеський лінгвістичний вісник. 2017. Вип. 9. С. 70–74.
4. Gottlieb H. Texts, Translation and Subtitling – in Theory and in Denmark. The Danish Institute at Athens: Aarhus Universitetsforlag. 2001. P. 10-15.

Городицька Ю.П.

група мСОАМ-12

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Науковий керівник - канд. пед. наук, доцент Левчик Н. С.

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КЕЙС- МЕТОДУ

Формування лінгвокраїнознавчої компетентності є важливим завданням для майбутніх вчителів англійської мови, оскільки це допоможе їм краще розуміти культурні та соціальні особливості англомовних країн та налагоджувати більш ефективну комунікацію зі своїми учнями. Одним з дієвих засобів для цього є кейс-метод. Використання такого методу у навчанні лінгвокраїнознавчої компетентності може бути корисним, оскільки це дозволяє студентам вивчати практичні ситуації та розв'язувати проблеми, які можуть виникнути у їх професійній діяльності. Цей підхід може допомогти майбутнім вчителям англійської мови зрозуміти взаємозв'язок між мовою та культурою та розвивати навички міжкультурної комунікації.

Дослідження є актуальним, оскільки суспільство англомовних країн стає все більш мультикультурним, що вимагає від вчителів англійської мови бути готовими до різних культурних особливостей та викликів. з якими вони можуть стикатися у різних мовних та культурних середовищах. Формування лінгвокраїнознавчої компетентності за допомогою кейс-методу може допомогти майбутнім вчителям англійської мови забезпечити якісну освіту та підготувати студентів до спілкування в мультикультурному середовищі, а також допоможе їм розвивати толерантність та культурну компетентність.

Прикладами кейс-методу для формування лінгвокраїнознавчої компетентності у майбутніх вчителів англійської мови можуть бути теми, пов'язані з традиціями англійського народу, культурними особливостями США, Канади, Австралії та Нової Зеландії та інших англомовних країн, міжкультурною комунікацією на робочому місці, різницею у мовних звичках в різних англомовних країнах тощо. Для прикладу, можна